

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Economía e Empresa		Código	660G01007
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos (Coruña)			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma				
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento				
Coordinación	Cobián Casal, MercedesCobian Casal, M.de Las Mercedes	Correo electrónico	m.cobian@col.udc.esm.cobian@col.udc.es	
Profesorado	Cobian Casal, M.de Las Mercedes Cobián Casal, Mercedes	Correo electrónico	m.cobian@col.udc.es	
Web				
Descrición xeral	O obxectivo da asignatura Economía e Empresa é proporcionar ao alumno os conceptos fundamentais que permiten considerar á empresa como un sistema, adoptando unha visión global e integradora. No desenvolvemento da asignatura analízanse as características básicas de cada un dos subsistemas que existen na empresa así como a interacción existente entre eles e o entorno.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A6	Economía e mercado de traballo.
A10	Organización e dirección de empresas.
A13	Transmitir e comunicarse por escrito e oralmente usando a terminoloxía e as técnicas adecuadas.
A14	Seleccionar e xestionar información e documentación laboral.
A16	Asesorar e/ou xestionar en materia de emprego e contratación laboral.
A18	Interpretar datos e indicadores socioeconómicos.
A19	Identificar as fontes de información económica e o seu contido.
A20	Realizar funcións de representación e negociación en diferentes ámbitos das relacións laborais.
A21	Realizar análises e diagnósticos, prestar apoio e tomar decisións en materia de estrutura organizativa, organización do traballo, estudo de métodos e estudo de tempos de traballo.
A26	Aplicar técnicas cuantitativas e cualitativas de investigación social ao ámbito laboral.
A27	Asesoramento a organizacións sindicais e empresariais, e aos seus afiliados.
A29	Elaborar, implementar e avaliar estratexias territoriais de promoción socioeconómica e inserción laboral.
A31	Aplicar os coñecementos á práctica.
A32	Comprender a relación entre procesos sociais e a dinámica das relacións laborais.
A35	Análise crítico das decisións emanadas dos axentes que participan nas relacións laborais.
B1	Resolución de problemas.
B2	Capacidade de análise e síntese.
B3	Capacidade de organización e planificación.
B4	Capacidade de xestión da información.
B5	Toma de decisións.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B8	Razoamento crítico.
B9	Traballo en equipos.
B12	Motivación para a calidade.
B14	Aprendizaxe autónomo.
B17	Sensibilidade cara a temas medioambientais.

C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Economía e mercado de traballo.	A6		
Organización e dirección de empresas	A10		
Transmitir e comunicarse por escrito e oralmente usando a terminoloxía e as técnicas adecuadas	A13		
Seleccionar e xestionar información e documentación laboral	A14		
Asesorar e/ou xestionar en materia de emprego e contratación laboral.	A16		
Interpretar datos e indicadores socioeconómicos	A18		
Identificar as fontes de información económica e o seu contido	A19		
Realizar funcións de representación e negociación en diferentes ámbitos das relacións laborais.	A20		
Realizar análises e diagnósticos, prestar apoio e tomar decisións en materia de estrutura organizativa, organización do traballo, estudo de métodos e estudo de tempos de traballo.	A21		
Aplicar técnicas cuantitativas e cualitativas de investigación social ao ámbito laboral.	A26		
Asesoramento a organizacións sindicais e empresariais, e aos seus afiliados.	A27		
Elaborar, implementar e avaliar estratexias territoriais de promoción socioeconómica e inserción laboral.	A29		
Aplicar os coñecementos á práctica	A31		
Comprender a relación entre procesos sociais e a dinámica das relacións laborais.	A32		
Análise crítico das decisións emanadas dos axentes que participan nas relacións laborais.	A35		
Resolución de problemas.		B1	
Capacidade de análise e síntese.		B2	
Capacidade de organización e planificación.		B3	
Capacidade de xestión da información.		B4	
Toma de decisións.		B5	
Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional		B6	
Traballo en equipos		B9	
Razoamento crítico.		B8	
Motivación para a calidade.		B12	
Aprendizaxe autónomo		B14	
Sensibilidade cara a temas medioambientais.		B17	
Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.			C3
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.			C4
Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras			C5
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.			C6
Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.			C7

Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.			C8
---	--	--	----

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1.- A teoría da Utilidade.	1.- O concepto de utilidade: Utilidade total, media e marxinal. Enfoque cardinal. 2.- O equilibrio do consumidor: a ley das utilidades marginales ponderadas. 3.- O enfoque ordinal da teoría da utilidade. As curvas de indiferencia.
Tema 2.- Formas de Empresa	1.- A Empresa. 2.- O empresario. 3.- Clases de empresas. 4.- Formas Xurídicas da empresa: a empresa individual e a empresa social.
Tema 3.- A produción na economía.	1.- A produción no corto prazo. 2.- Concepto y tipos de produtividade. 3.- A produción e o largo prazo.
Tema 4.- A planificación da produción.	1.- Os costes de produción da empresa a corto prazo: costes fixos e costes variables. 2.- Costes totales, medios y marginales. 3.- As decisións de produción na empresa: maximización do beneficio.
Tema 5.- O mercado de competencia perfecta.	1.- Factores condicionantes da competencia perfecta. 2.- A decisión de producir. 3.- A curva de oferta da empresa a corto prazo.
Tema 6.- A competencia imperfecta.	1.- Concepto e caracteres do monopolio. 2.- O equilibrio no mercado monopolístico. 3.- Competencia versus monopolio. 4.- O oligopolio e a competencia monopolística.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A6 A10 A18 A20 A29 B12 B17 C7	19	38	57
Traballos tutelados	A6 A14 A18 B4 B9 C3 C4 C5 C6 C8	5	10	15
Presentación oral	A13 A18 A21 A31 B1 B3 B5 B6 B14	1	8	9
Obradoiro	A6 A16 A18 A19 A26 A27 A31 A32 A35 B6 B8 B9	15	30	45
Proba obxectiva	A6 A13 A18 B2 B4	2	20	22
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introducción de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, con la finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.

Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover o aprendizaxe autónomo dos estudantes, baixo a tutela do profesor. Éste sistema de enseñanza, baséase en dous elementos básicos: o aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento de ese aprendizaxe polo profesor.
Presentación oral	Dado que o alumno está cursando unha materia básica cunha importante aplicación práctica, o alumno debe ter adquirido unhas destrezas prácticas que lle permitan expor, transmitir e defender oralmente os efectos derivados do proceso de ensino-aprendizaxe. Nas sesións presenciais terá a posibilidade de facer exposición tanto dos apartados dos contidos teóricos da materia, como das prácticas propostas e traballo tutelado.
Obradoiro	Se realizarán prácticas en cada tema. Dentro dos métodos existentes para facer prácticas dos contidos teóricos estudados utilizaremos o de probas de ensaio ou resposta libre. A aplicación deste método implica a formulación dunha ou varias cuestións, que el alumno deberá desenvolver. O profesor utilizará como principios do procedemento de corrección: -A precisión na resposta, - A utilización de representacións gráficas como medio de expresión dos razonamentos, -A identificación dos conceptos e relacións relevantes. O alumno debe ter traballado o suficiente como para ter adquirido unhas destrezas prácticas que lle permitan expor, transmitir e defender os efectos derivados do proceso de ensino-aprendizaxe.
Proba obxectiva	A proba obxectiva pode combinar distintos tipos de preguntas: un cuestionario teórico-práctico ou preguntas de resposta aberta (breve explicación, resumo, representación e interpretación de gráficas, resolución de problemas, etc..) ou de ambos tipos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados Obradoiro Presentación oral	<p>Traballos tutelados: para a súa realización é obrigatorio obtelo visto bo do profesor sendo ademais recomendable consultar co profesor as dúbidas e informalo dos avances que se vaian realizando progresivamente para que o profesor poida dar as orientacións necesarias en cada caso para asegurar a calidade dos traballos de acordo aos criterios indicados. O seguimento farase preferentemente de forma individualizada a través dos espazos de comunicación establecidos pola Escola.</p> <p>En relación cos traballos tutelados valorarase:</p> <ul style="list-style-type: none"> ? A adecuación metodolóxica das propostas de traballo - A profundidade do contido - O tratamento dunha linguaxe propia do contexto disciplinar - A utilización de fontes documentais complementarias e actuais - A presentación e a claridade da exposición

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
--------------	--------------	------------	---------------

Traballos tutelados	A6 A14 A18 B4 B9 C3 C4 C5 C6 C8	Elaboración dun traballo grupal a partir dos temas propostos pola profesora. A exposición de dito traballo será obrigatoria. No caso que o alumno non realice dita exposición, non se valorará a nota obtida na elaboración do traballo. EN RELACIÓN COs TRABALLOS TUTELADOS VALORARÁSE: - A adecuación metodolóxica das propostas de traballo - A profundidade do contido - O tratamento dun lenguaje específico do contexto disciplinario - O uso de fontes documentais complementarias e actuais	20
Obradoiro	A6 A16 A18 A19 A26 A27 A31 A32 A35 B6 B8 B9	Realización e valoración das prácticas dos temas impartidos, lecturas críticas, comentarios e discusións dirixidas, que os alumnos deben realizar no tempo establecido (individualmente o en grupo) e subir a Moodle en el espacio habilitado, seguindo as instruccións da profesora.	20
Presentación oral	A13 A18 A21 A31 B1 B3 B5 B6 B14	O alumno realizará á exposición do traballo tutelado con una duración establecida pola profesora, valorándose á presentación e a claridade.	10
Proba obxectiva	A6 A13 A18 B2 B4	Na data aprobada en Xunta de Centro levaráse a cabo unha proba obxectiva na que o alumno terá que responder as preguntas dun cuestionario teórico-práctico (test de resposta pechada con catro alternativas, solo unha certa) o preguntas de resposta aberta (breve explicación, resumen, representación e interpretación de gráficas, resolución de problemas, etc.) o de ambos tipos que supondrá, como máximo, o 40% da súa calificación. A la nota obtida na proba obxectiva se le sumará á obtida nas restantes metoloxías sempre e cando o alumno apruebe dita proba obxectiva.	40
Sesión maxistral	A6 A10 A18 A20 A29 B12 B17 C7	Valoración obxectiva da asistencia e participación activa dos alumnos nas sesións expositivas a través de diferentes ferramentas propostas pola profesora.	10

Observacións avaliación

EVALUACIÓN CONTINUA (Aviso importante)

Para poder tener acceso a la Evaluación Continua es requisito indispensable la asistencia a las clases de la asignatura, actuando como interruptor para la evaluación la ausencia a más de 3 clases sin justificación. En dicho caso, se perderá el derecho a dicha evaluación continua y el alumno será evaluado igual que los alumnos de dispensa

Para el control de asistencia se utilizarán los medios a disposición del profesorado y del alumnado y, especialmente, el sistema establecido en el Moodle.

CONVOCATORIA ORDINARIA

La nota obtenida

en la prueba objetiva se sumará a la de las demás metodologías siempre que el alumno supere dicha prueba objetiva.

CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA Aquellos alumnos que no superaron la prueba objetiva en la convocatoria ordinaria podrán guardar la nota de las demás metodologías para la oportunidad de julio. Al igual que en la convocatoria ordinaria, a esas metodologías se les sumará la calificación obtenida en la prueba objetiva siempre y cuando esta prueba sea superada.

CASOS ESPECÍFICOS:

-Los alumnos que no puedan hacer un normal seguimiento de la asignatura, por tener reconocida la dispensa de docencia, podrán optar por examinarse del 100% de su cualificación por medio de una prueba objetiva final. Deberán ponerse en contacto con la profesora en los primeros 15 días desde el comienzo oficial de las clases enviando un mail a m.cobian@col.udc.es . Aquellos alumnos que no se pongan en contacto en el plazo establecido, realizarán el seguimiento de la asignatura como el resto del alumnado. La elección es definitiva e irreversible para la convocatoria en curso

-Las adaptaciones curriculares para estudiantes con discapacidad o con necesidades educativas específicas serán pautadas por la Comisión de Docencia del centro, previo informe del PAT.

@font-face

{font-family:"?? ??";

mso-font-charset:78;

mso-generic-font-family:auto;

mso-font-pitch:variable;

mso-font-signature:1 134676480 16 0 131072 0;}@font-face

{font-family:"?? ??";

mso-font-charset:78;

mso-generic-font-family:auto;

mso-font-pitch:variable;

mso-font-signature:1 134676480 16 0 131072 0;}@font-face

{font-family:Cambria;

panose-1:2 4 5 3 5 4 6 3 2 4;

mso-font-charset:0;

mso-generic-font-family:auto;

mso-font-pitch:variable;

mso-font-signature:-536870145 1073743103 0 0 415 0;};p.MsoNormal, li.MsoNormal, div.MsoNormal


```
{mso-style-unhide:no;
mso-style-qformat:yes;
mso-style-parent:"";
margin:0cm;
margin-bottom:.0001pt;
mso-pagination:widow-orphan;
font-size:12.0pt;
font-family:Cambria;
mso-ascii-font-family:Cambria;
mso-ascii-theme-font:minor-latin;
mso-fareast-font-family:"?? ??";
mso-fareast-theme-font:minor-fareast;
mso-hansi-font-family:Cambria;
mso-hansi-theme-font:minor-latin;
mso-bidi-font-family:"Times New Roman";
mso-bidi-theme-font:minor-bidi;
mso-ansi-language:ES-TRAD;}.MsoChpDefault
{mso-style-type:export-only;
mso-default-props:yes;
font-family:Cambria;
mso-ascii-font-family:Cambria;
mso-ascii-theme-font:minor-latin;
mso-fareast-font-family:"?? ??";
mso-fareast-theme-font:minor-fareast;
mso-hansi-font-family:Cambria;
mso-hansi-theme-font:minor-latin;
mso-bidi-font-family:"Times New Roman";
mso-bidi-theme-font:minor-bidi;}div.WordSection1
{page:WordSection1;}@font-face
{font-family:"?? ??";
mso-font-charset:78;
mso-generic-font-family:auto;
mso-font-pitch:variable;
mso-font-signature:1 134676480 16 0 131072 0;}@font-face
{font-family:"?? ??";
mso-font-charset:78;
mso-generic-font-family:auto;
mso-font-pitch:variable;
mso-font-signature:1 134676480 16 0 131072 0;}@font-face
{font-family:Cambria;
panose-1:2 4 5 3 5 4 6 3 2 4;
mso-font-charset:0;
mso-generic-font-family:auto;
mso-font-pitch:variable;
mso-font-signature:-536870145 1073743103 0 0 415 0;}p.MsoNormal, li.MsoNormal, div.MsoNormal
{mso-style-unhide:no;
mso-style-qformat:yes;
mso-style-parent:"";
margin:0cm;
margin-bottom:.0001pt;
```



```
mso-pagination:widow-orphan;  
font-size:12.0pt;  
font-family:Cambria;  
mso-ascii-font-family:Cambria;  
mso-ascii-theme-font:minor-latin;  
mso-fareast-font-family:"?? ??";  
mso-fareast-theme-font:minor-fareast;  
mso-hansi-font-family:Cambria;  
mso-hansi-theme-font:minor-latin;  
mso-bidi-font-family:"Times New Roman";  
mso-bidi-theme-font:minor-bidi;  
mso-ansi-language:ES-TRAD;}.MsoChpDefault  
{mso-style-type:export-only;  
mso-default-props:yes;  
font-family:Cambria;  
mso-ascii-font-family:Cambria;  
mso-ascii-theme-font:minor-latin;  
mso-fareast-font-family:"?? ??";  
mso-fareast-theme-font:minor-fareast;  
mso-hansi-font-family:Cambria;  
mso-hansi-theme-font:minor-latin;  
mso-bidi-font-family:"Times New Roman";  
mso-bidi-theme-font:minor-bidi;}div.WordSection1  
{page:WordSection1;}
```


Fontes de información

Bibliografía básica

- (). .
- Paul G. Keat (). Economía de la empresa. Pearson
- Francisco Mochón (). Economía: Teoría y política. McGraw hill
- Jose Luis Martín Simón (). Principios de Economía. Pearson
- Carlos Rodrigo Illera (). Fundamentos de Economía de la Empresa. Pirámide
- Francisco Mochón (). Principios de Economía. McGraw hill
- Maynar Mariño (). La economía de la Empresa en el Espacio Superior Europeo. McGraw hill

Bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Para cursar a asignatura non é imprescindible ter coñecementos previos sobre temas económicos, aínda que os alumnos procedentes do bacharelato de CC. Sociais disporán dunha formación previa que lles permitirá facer un menor esforzo porque xa estarán algo acostumados a metodoloxía empregada nas análises económicas e a súa terminoloxía ao ter cursado a asignatura de Economía e Organización de empresas.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías